

Från idé till innovation

Du kan göra mycket med en idé. Du kan starta ett företag, sälja idén, skänka bort den, hyra ut den, visa upp den för att skapa intresse hos blivande samarbetspartners eller kunder. Du kan använda din idé hur du vill samtidigt som du vill vara noga med att se till att ingen annan använder den på ett sätt som du inte vill. För att lyckas behöver du tänka igenom en del saker och göra upp en plan för hur du hanterar värdet av dina idéer – en strategi som kan vara skillnaden mellan att lyckas eller misslyckas.

Från idé till immateriell tillgång

Immateriella tillgångar är något du inte kan ta på rent fysiskt. Däremot representerar de nästan alltid det största värdet i ett företag. Den immateriella tillgången skapas av en god idé och kan ta sig uttryck i en teknisk lösning, ett varumärke, en unik design eller konstnärliga verk som exempelvis ett musikaliskt stycke, en målning, en text, fotografier och så vidare. Genom att skydda din idé ger du dig själv en bra chans att tjäna pengar på din idékraft. Du får tid att styra över *hur* tillgångarna ska användas och *vem* som får använda dem. De skydd du kan få kallas för immateriella rättigheter. I en affärsverksamhet äger du redan flera immateriella tillgångar även om du inte vet om det, andra kanske du behöver registrera för att de verkligen ska bli dina.

UPPHOVS RÄTT (COPYRIGHT)

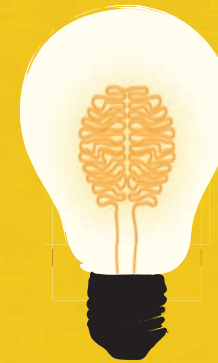
Upphovsrätt (copyright på engelska) skyddar musik, film, litteratur och annat skapande, såsom skulpturer, möbler, lampor och byggnadskonst. Även källkoden till ett datorprogram skyddas av upphovsrätten. För upphovsrätt krävs att verket har ”verkshöjd”; att det du skapat når upp till en viss nivå av originalitet. I Sverige går det inte att ansöka om upphovsrättsligt skydd utan rätten uppkommer automatiskt när ett verk kommer till. I Sverige gäller upphovsrätten i 70 år efter upphovsmannens död.

PATENT

Patent är ett skydd för en ny teknisk lösning på ett problem. Ett patent ger ensamrätt till att kommersiellt utnyttja en uppfinning. Det innebär att ingen annan får använda uppfinningen genom att tillverka, sälja eller importera den, utan patenthavarens tillstånd. Ett patent ger ensamrätt i upp till 20 år. I gengäld måste patenthavaren offentliggöra sin uppfinning och betala en årlig avgift. PRV är ansvarig myndighet för patent i Sverige. För att få patent måste uppfinningen vara ny, ha uppfinningshöjd och vara industriellt tillämpbar.

FÖRETAGSHEMLIGHETER

Företagshemligheter är information som företaget håller hemlig. För att räknas som en företagshemlighet måste informationen avse affärs- eller driftförhållanden som, om den avslöjades, skulle innebära skada för företaget. Informationen kan vara dokumenterad, till exempel i form av ritningar eller modeller, eller helt enkelt vara sådant som bara ett fåtal personer i företaget känner till.

IP-STRATEGI

Att på förhand planera hur du ska använda alla dina tillgångar för att utveckla dina affärer kallas att ha en IP-strategi. Med hjälp av en sådan undviker du en hel del problem och du kan dra nytta av de möjligheter som uppstår kring dina immateriella tillgångar. En IP-strategi hjälper dig att kunna göra det du vill med din idé.

VARUMÄRKE

Ett varumärke är ett kännetecken för ett företag, en produkt eller tjänst. Det kan bestå av exempelvis ord, figurer, bokstäver, siffror, personnamn, slogans, ljud eller kombinationer av dessa. Det kan också vara en specifik utformning av själva produkten. Oavsett vilket kännetecken man väljer måste det kunna återges grafiskt för att det ska kunna registreras.

PRV är ansvarig myndighet i Sverige för varumärkesskydd. Ett varumärke får registreras endast om det inte är förväxlingsbart med redan registrerade eller inarbetade varumärken. Varumärket måste ha särskiljningsförmåga, det vill säga det måste kunna särskilja en näringsidkares produkter från andra liknande varor eller tjänster från andra näringsidkare.

Varumärkesskyddet gäller i tio år från registreringen och kan sedan förlängas med tio år i taget, hur länge som helst.

DOMÄNNAMN

Domännamnet används för att skapa en identitet på nätet, och är också din adress. Din domän kan vara mycket viktig för din verksamhet och kan också ha ett värde i sig. Att registrera ett domännamn ger inte i sig någon ensamrätt till det eller de ord eller förkortningar som ingår i domännamnet.

AVTAL

Ett bra sätt att själv styra över det du skapat är att skriva avtal med dina samarbetspartners, kunder och leverantörer. Den här typen av avtal blir ofta bäst om du tar hjälp av en jurist, så att allt blir rätt.

MARKNADSFÖRINGSLAGEN

Enligt marknadsföringslagen får andra inte dra nytta av det som gör dig unik på marknaden. Att hänvisa till någon annans goda rykte i sin marknadsföring är inte tillåtet, det kallas renommésnyltning.

DESIGNSKYDD (MÖNSTERSKYDD)

Ett designskydd, även begreppen formskydd och mönsterskydd används, skyddar utseende och form, men inte en produkts funktion eller den bakomliggande idén. Med ett designskydd får ingen annan tillverka, sälja eller importera kopior av den skyddade designen. PRV är ansvarig myndighet för designskydd i Sverige. Designskyddet gäller i fem år från det man lämnat in sin ansökan, och kan förlängas upp till max 25 år. För att en produkt ska kunna designskyddas så krävs att den är ny och har särprägel.

Exempel på immateriella tillgångar

- Namn på företaget, produkt eller tjänst
- Logotyp för företaget, produkt eller tjänst
- Design och utseende
- Text, foto, musik, film
- Datorprogram, datorspel, appar
- Interna manualer och arbetsmetoder
- Affärsidéer och -modeller
- Kundregister
- Tillverkningsprocesser
- Databaser

PRV – DEN IDÉVÄNLIGA MYNDIGHETEN

På PRV har vi förmånen att arbeta med nya idéer i teknikens framkant varje dag. PRV ger skydd och ensamrätt till tekniska idéer, varumärken och design. Vi ger dig möjlighet att skaffa utgivningsbevis för tidskrifter, och erbjuder uppdragstjänster och kurser inom alla våra områden.

KUNDTJÄNST 📞 ✉️ 😊

Hos PRV:s kundtjänst svarar våra kunniga medarbetare på dina frågor om immaterialrätt. Skriv till kundtjanst@prv.se eller ring 08-782 28 00. Vi finns också på Facebook (prv.se) och Twitter (@prv_se).

ANDRA MYNDIGHETER OCH ORGANISATIONER DU KAN FÅ HJÄLP HOS

ALMI Företagspartner – rådgivning och finansiering
Bolagsverket – registrering av företag
Business Sweden – rådgivning vid etablering i utlandet
Dataspelsbranschen – branschorganisation
Enterprise Europe Network – rådgivning och nätverk
EPO – det europeiska patentverket
Europeisk e-juridikportal – information om rättshjälp
Företagarna – branschorganisation
Kommerskollegium – rådgivning vid handelshinder utomlands
Konkurrensverket – konkurrens i privat och offentlig verksamhet
Nyföretagarcentrum – information vid start av företag
OHIM – EU:s design- och varumärkesmyndighet
Patentombuds nämnden – hitta ett patentombud
.SE – stiftelsen för internetinfrastruktur (domännamn)
Skatteverket – skattefrågor
Stim – upphovsrättslig intresseorganisation
Svensk form – främjar svensk design
Svenska uppfinnareföreningen – rådgivning
Tillväxtverket – finansiering, rådgivning och affärsutveckling
Tullverket – kontrollerar flödet av varor in och ut ur Sverige
VINNOVA – finansiering och samarbeten
WIPO – FN:s immaterialrättsorgan